

I

(Akty przyjęte na mocy Traktatów WE/Euratom, których publikacja jest obowiązkowa)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 1200/2009

z dnia 30 listopada 2009 r.

wdrażające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1166/2008 w sprawie badań struktury gospodarstw rolnych i badania metod produkcji rolnej w odniesieniu do współczynników dotyczących sztuk dużych oraz definicji cech objętych badaniami

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

sztuk dużych do wykorzystania w badaniach struktury gospodarstw rolnych oraz badania metod produkcji rolnej.

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1166/2008 z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie badań struktury gospodarstw rolnych i badania metod produkcji rolnej oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 571/88⁽¹⁾, w szczególności jego art. 2 lit. b) oraz art. 7 ust. 4 i art. 11 ust. 7,

(5) Dla zachowania porównywalności, terminy zawarte w liście cech objętych badaniem muszą być rozumiane i stosowane w sposób jednolity na terenie całej Wspólnoty.

(6) Zgodnie z art. 7 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1166/2008 konieczne jest przyjęcie definicji cech objętych badaniem, które mają być stosowane w kontekście struktury gospodarstw rolnych.

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Rozporządzenie (WE) nr 1166/2008 ustanawia nowe ramy tworzenia porównywalnych statystyk wspólnotowych dotyczących struktury gospodarstw rolnych oraz badania metod produkcji rolnej.

(7) Zgodnie z art. 11 ust. 7 rozporządzenia (WE) nr 1166/2008 konieczne jest przyjęcie definicji cech objętych badaniem, które mają być stosowane w kontekście badania metod produkcji rolnej.

(2) Wykorzystanie współczynników dotyczących sztuk dużych, zamiast faktycznej liczby zwierząt, umożliwia sumowanie poszczególnych kategorii zwierząt gospodarskich do celów porównawczych.

(8) Decyzja Komisji 2000/115/WE z dnia 24 listopada 1999 r. odnosząca się do definicji cech charakterystycznych, listy produktów rolnych, wyjątków od definicji oraz regionów i okręgów, odnoszących się do badań statystycznych w zakresie struktury gospodarstw rolnych⁽²⁾ wdraża rozporządzenie Rady (EWG) nr 571/88⁽³⁾. Właściwe jest zastąpienie decyzji niniejszym rozporządzeniem.

(3) Współczynniki dotyczące sztuk dużych powinny opierać się na wspólnym zbiorze wartości, aby zapewnić na obszarze całej Wspólnoty porównywalność pod względem stosowania wymogów dotyczących zakresu badań i wymogów dokładności.

(9) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Stałego Komitetu ds. Statystyk Rolniczych ustanowionego decyzją Rady 72/279/EWG⁽⁴⁾,

(4) Zgodnie z art. 2 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 1166/2008 konieczne jest przyjęcie współczynników dotyczących

⁽¹⁾ Dz.U. L 321 z 1.12.2008, s. 14.

⁽²⁾ Dz.U. L 38 z 12.2.2000, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 56 z 2.3.1988, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 179 z 7.8.1972, s. 1.

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 3

Artykuł 1

Definicje cech dla wspólnotowego badania metod produkcji rolnej określone są w załączniku III.

Współczynniki dotyczące sztuk dużych, w odniesieniu do stosowania wymogów dotyczących zakresu badań i wymogów dokładności, dla wspólnotowych badań struktury gospodarstw rolnych oraz badania metod produkcji rolnej, zostały określone w załączniku I.

Artykuł 4

Decyzja 2000/115/WE traci moc.

Artykuł 2

Artykuł 5

Definicje cech dla wspólnotowego badania struktury gospodarstw rolnych określone są w załączniku II.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 30 listopada 2009 r.

W imieniu Komisji
Joaquín ALMUNIA
Członek Komisji

ANNEX I

WSPÓLCZYNNIKI DOTYCZĄCE SZTUK DUŻYCH

Bydło	Poniżej roku	0,400
	Rok, ale nie więcej niż 2 lata	0,700
	Byczki, dwuletnie i starsze	1,000
	Jałówki, dwuletnie i starsze	0,800
	Krowy mleczne	1,000
	Pozostałe krowy, dwuletnie i starsze	0,800
Owce i kozy		0,100
Koniowate		0,800
Trzoda chlewna	Prosiaki o wadze do 20 kg	0,027
	Lochy do dalszego chowu o wadze 50 kg i powyżej	0,500
	Pozostała trzoda chlewna	0,300
Drób	Brojlery	0,007
	Kury nioski	0,014
	Strusie	0,350
	Pozostały drób	0,030
Króliki, samice hodowlane		0,020

ZAŁĄCZNIK II

Definicje cech dla badania struktury gospodarstw rolnych ⁽¹⁾

I. CECHY OGÓLNE OBJĘTE BADANIEM

- 1.01 **Położenie gospodarstwa**
Położenie gospodarstwa rolnego zdefiniowano w art. 2 lit. e) rozporządzenia Rady (WE) nr 1166/2008.
- 1.01.01 Szerokość geograficzna (szerokość kątowna z dokładnością do 5 lub mniej minut)
- 1.01.02 Długość geograficzna (szerokość kątowna z dokładnością do 5 lub mniej minut)
- 1.02 **Status prawny gospodarstwa**
Status prawny gospodarstwa rolnego zależy od statusu użytkownika.
- 1.02.01 **Czy odpowiedzialność prawną i ekonomiczną za gospodarstwo ponosi:**
- 1.02.01.01 **osoba fizyczna, która jest wyłącznym użytkownikiem, w przypadku gdy gospodarstwo jest niezależne?**
Pojedyncza osoba fizyczna, która jest użytkownikiem gospodarstwa niezwiązanego z żadnymi gospodarstwami należącymi do innych użytkowników, ani wspólnym zarządem, ani też podobnymi uzgodnieniami.
- 1.02.01.01.01 Jeżeli odpowiedź na poprzednie pytanie brzmi „tak”, to czy osoba ta (użytkownik) jest także osobą kierującą gospodarstwem?
- 1.02.01.01.01.a Jeśli osoba ta nie jest osobą kierującą gospodarstwem, to czy osoba kierująca gospodarstwem jest członkiem rodziny użytkownika?
- 1.02.01.01.01.b Jeśli osoba kierująca gospodarstwem jest członkiem rodziny użytkownika, to czy osobą kierującą gospodarstwem jest współmałżonek użytkownika? ⁽²⁾
- 1.02.01.02 **jedna lub więcej osób fizycznych będących partnerami, w przypadku gdy gospodarstwo jest gospodarstwem grupowym?**
Partner lub partnerzy gospodarstwa grupowego to osoby fizyczne, które posiadają, dzierżawią lub w inny sposób razem kierują jednym gospodarstwem rolnym, albo też kierują swymi indywidualnymi gospodarstwami, tak jakby to było jedno gospodarstwo. Współpraca taka musi być albo zgodna z prawem, albo odbywać się na podstawie umowy pisemnej.
- 1.02.01.03 **osoba prawna?**
Podmiot prawny inny niż osoba fizyczna, ale posiadający normalne prawa i obowiązki takiej osoby, takie jak zdolność występowania przed sądem w charakterze powoda lub pozwanego (ogólna zdolność prawna).
- 1.03 **Struktura własnościowa (w odniesieniu do użytkownika) i system gospodarki rolnej**
- 1.03.01 **Użytkowane użytki rolne**
Użytkowane użytki rolne to całkowity obszar zajęty przez grunty orne, trwałe użytki zielone, uprawy trwałe i ogrody przydomowe wykorzystywane przez gospodarstwo, niezależnie od rodzaju struktury własnościowej czy też wykorzystywania tych gruntów jako terenu wspólnego.
Teren wspólny to użytkowane użytki rolne wykorzystywane przez gospodarstwo rolne, ale do niego bezpośrednio nie należące, tj. do których mają zastosowanie wspólne prawa własności. Wybór metody wdrażania, która objęłaby ten teren wspólny, leży w gestii państw członkowskich.
- 1.03.01.01 **Użytki rolne własne**
Użytkowane użytki rolne uprawiane przez gospodarstwo, które są własnością użytkownika bądź są uprawiane przez niego jako użytkownika lub dziedzicznego dzierżawcę długoterminowego, lub w drodze innego równoważnego rodzaju struktury własnościowej.

⁽¹⁾ Podstawowe definicje gospodarstwa rolnego i sztuki dużej określone są w art. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1166/2008.

⁽²⁾ Niewymagane w 2010 r.

- 1.03.01.02   **Użytki rolne dzierżawione**
- Użytkowane użytki rolne wydierżawione przez gospodarstwo w zamian za uprzednio uzgodnioną stałą cenę dzierżawy (pieniężną, w naturze lub inną), na co istnieje pisemna lub ustna umowa dzierżawy. Użytkowane użytki rolne przydzielane są tylko do jednego gospodarstwa. W przypadku gdy użytkowane użytki rolne wydierżawione są więcej niż jednemu gospodarstwu w okresie odniesienia, zwykle przydzielane są one gospodarstwu, z którym są powiązane w dniu odniesienia w trakcie badania lub które wykorzystywało je przez najdłuższy czas w okresie odniesienia.
- 1.03.01.03   **Użytki rolne wspólne lub inne rodzaje**
- a) Użytkowane użytki rolne uprawiane wspólnie to użytkowane użytki rolne (które mogą stanowić całe gospodarstwo) uprawiane wspólnie przez właściciela i dzierżawcę w ramach pisemnej lub ustnej umowy o udziale w gospodarstwie. Produkcja ostateczna (albo ekonomiczna, albo faktyczna) na obszarze o dzielonych plonach jest rozdzielana pomiędzy dwie strony według uzgodnionych zasad.
- b) Użytkowane użytki rolne wykorzystywane zgodnie z innymi rodzajami struktury własnościowej to użytkowane użytki rolne nieuwzględnione w poprzednich pozycjach.
- 1.03.02   **Rolnictwo ekologiczne**
- Praktyki rolnicze zgodnie z ustalonymi normami i zasadami określonymi w (i) rozporządzeniu Rady (WE) nr 834/2007 ⁽¹⁾ lub, jeśli mają zastosowanie, w najnowszym prawodawstwie; oraz (ii) w odpowiednich przepisach krajowych dotyczących produkcji ekologicznej.
- 1.03.02.01   **Całkowita powierzchnia użytkowanych użytków rolnych gospodarstwa rolnego, na której stosuje się ekologiczne metody produkcji certyfikowane zgodnie z zasadami krajowymi lub Wspólnoty Europejskiej**
- Ta część obszaru użytków rolnych gospodarstwa, na której produkcja jest w pełni zgodna z zasadami produkcji ekologicznej w gospodarstwie, określonymi w (i) rozporządzeniu (WE) nr 834/2007 lub, jeśli mają zastosowanie, w najnowszym prawodawstwie; oraz (ii) w odpowiednich przepisach krajowych w zakresie certyfikacji produkcji ekologicznej.
- 1.03.02.02   **Całkowita powierzchnia użytkowanych użytków rolnych gospodarstwa rolnego, która jest w trakcie przestawiania się na ekologiczne metody produkcji, które będą certyfikowane zgodnie z zasadami krajowymi lub Wspólnoty Europejskiej**
- Ta część obszaru użytków rolnych gospodarstwa, na której stosuje się ekologiczne metody produkcji, ale gdzie nie zakończył się jeszcze konieczny okres przejściowy, by można było uznać, że istnieje pełna zgodność z zasadami produkcji ekologicznej w gospodarstwie, określonymi w (i) rozporządzeniu (WE) nr 834/2007 lub, jeśli mają zastosowanie, w najnowszym prawodawstwie; oraz (ii) w odpowiednich przepisach krajowych w zakresie certyfikacji produkcji ekologicznej.
- 1.03.02.03   **Całkowita powierzchnia użytkowanych użytków rolnych gospodarstwa rolnego, na której stosuje się ekologiczne metody produkcji certyfikowane zgodnie z zasadami krajowymi lub Wspólnoty Europejskiej lub która jest w trakcie przestawiania się na ekologiczne metody produkcji, które będą certyfikowane zgodnie z tymi zasadami**
- Obszar użytków rolnych gospodarstwa, na którym ekologiczne metody produkcji są stosowane i certyfikowane lub są stosowane na etapie przestawiania się i będą certyfikowane zgodnie z ustalonymi normami i zasadami określonymi w (i) rozporządzeniu (WE) nr 834/2007 lub, jeśli mają zastosowanie, w najnowszym prawodawstwie; oraz (ii) w stosownych przepisach krajowych dotyczących produkcji ekologicznej z podziałem na kategorie upraw.
- Uprawy zdefiniowane są w części II. Grunty.*
- 1.03.02.03.01   Zboża na ziarno (w tym materiał siewny)
- 1.03.02.03.02   Strączkowe jadalne i uprawy białkowe na ziarno (w tym materiał siewny i mieszanki zbóż oraz nasion roślin strączkowych)
- 1.03.02.03.03   Ziemniaki (w tym odmiany wczesne i uprawy ziemniaków na sadzeniaki)
- 1.03.02.03.04   Buraki cukrowe (z wyjątkiem upraw nasiennych)
- 1.03.02.03.05   Uprawy oleiste
- 1.03.02.03.06   Świeże warzywa, melony i truskawki

(¹) Dz.U. L 189 z 20.7.2007, s. 1.

- 1.03.02.03.07 Łąki i pastwiska, z wyjątkiem terenów ekstensywnego wypasu
- 1.03.02.03.08 Sady i plantacje roślin jagodowych
- 1.03.02.03.09 Plantacje owoców cytrusowych
- 1.03.02.03.10 Plantacje oliwek
- 1.03.02.03.11 Winnice
- 1.03.02.03.99 Inne uprawy (rośliny włókniste itp.)
- 1.03.02.04 **Metody produkcji ekologicznej stosowane w produkcji zwierzęcej i certyfikowane zgodnie z zasadami krajowymi lub Wspólnoty Europejskiej**
- Liczba zwierząt, których chów jest prowadzony w gospodarstwie, w którym całość lub część produkcji zwierzęcej jest w pełni zgodna z zasadami produkcji ekologicznej w gospodarstwie. określonymi w (i) rozporządzeniu (WE) nr 834/2007 lub, jeśli mają zastosowanie, w najnowszym prawodawstwie; oraz (ii) w stosownych przepisach krajowych w zakresie certyfikacji produkcji ekologicznej z podziałem na kategorie zwierząt.
- Zwierzęta gospodarskie zdefiniowane są w części III. Zwierzęta gospodarskie.*
- 1.03.02.04.01 Bydło
- 1.03.02.04.02 Trzoda chlewna
- 1.03.02.04.03 Owce i kozy
- 1.03.02.04.04 Drób
- 1.03.02.04.99 Pozostałe zwierzęta
- 1.03.03 **Przeznaczenie produkcji gospodarstwa**
- 1.03.03.01 **Ponad 50 % wartości produkcji końcowej przeznaczone jest na konsumpcję gospodarstwa domowego**
- Gospodarstwo domowe to rodzina, do której należy użytkownik i w której członkowie gospodarstwa dzielą te same pomieszczenia mieszkalne, na którą przeznaczają część lub całość swojego dochodu i majątku oraz razem korzystają z pewnych towarów i usług, głównie mieszkania i żywności.
- Produkcja końcowa, o której mowa w ramach tej cechy, pojawia się po definicji produkcji globalnej do wykorzystania w rachunkach gospodarczych dla rolnictwa, określonych w rozporządzeniu (WE) nr 138/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾.
- 1.03.03.02 **Ponad 50 % całkowitej sprzedaży gospodarstwa przeznaczone jest na bezpośrednią sprzedaż konsumentom końcowym ⁽²⁾**
- Bezpośrednia sprzedaż konsumentom końcowym oznacza sprzedaż przez gospodarstwo własnych produktów rolnych, przetworzonych lub nie, bezpośrednio konsumentom z przeznaczeniem do spożycia.

II. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW

Całkowita powierzchnia gospodarstwa obejmuje użytkowane użytki rolne (grunty orne, trwałe użytki zielone, uprawy trwałe i ogrody przydomowe) oraz pozostałe grunty (nieużytkowane grunty orne, lasy i grunty leśne i pozostałe grunty).

2.01 **Grunty orne**

Grunty uprawiane (orane lub uprawiane) regularnie, na ogół w systemie płodozmianowym.

Płodozmian to praktyka polegająca na corocznej zmianie upraw na danym polu, przeprowadzanej w zaplanowany sposób lub w zaplanowanej kolejności w kolejnych latach uprawy, tak aby te same gatunki nie były uprawiane bez przerwy na tym samym polu. Zazwyczaj co roku następuje zmiana upraw, choć mogą być one zmieniane co kilka lat. Aby wprowadzić rozróżnienie między gruntami ornymi a uprawami trwałymi lub trwałymi użytkami zielonymi, stosuje się próg pięcioletni. Oznacza to, że jeśli działka jest wykorzystywana pod tę samą uprawę przez pięć lub więcej lat bez usunięcia w tym czasie uprawy poprzedniej i wprowadzenia nowej, to nie jest uważana za grunty orne.

⁽¹⁾ Dz.U. L 33 z 5.2.2004, s. 1.

⁽²⁾ Niewymagane w 2010 r.

- 2.01.01   **Zboża na ziarno (w tym materiał siewny)**
W tej pozycji ujmuje się wszystkie obszary, na których zbierane są zboża w stanie suchym na ziarno, niezależnie od jego wykorzystania (w tym zboża wykorzystywane do produkcji energii odnawialnej)
- 2.01.01.01   **Pszenica zwyczajna i orkisz**
Triticum aestivum L. emend. Fiori et Paol., *Triticum spelta* L. i *Triticum monococcum* L.
- 2.01.01.02   **Pszenica durum**
Triticum durum Desf.
- 2.01.01.03   **Żyto**
Secale cereale L., w tym mieszanki żyta i innych zbóż siane jesienią (mieszanka żyta z pszenicą).
- 2.01.01.04   **Jęczmień**
Hordeum vulgare L.
- 2.01.01.05   **Owies**
Avena sativa L., w tym mieszanki owsa i innych zbóż siane wiosną.
- 2.01.01.06   **Kukurydza na ziarno**
Maize (*Zea mays* L.) uprawiana na ziarno.
- 2.01.01.07   **Ryż**
Oryza sativa L.
- 2.01.01.99   **Pozostałe zboża na ziarno**
Zboża siane samodzielnie i zbierane w stanie suchym na ziarno, nieujęte w żadnej z poprzednich pozycji.
- 2.01.02   **Strączkowe jadalne i uprawy białkowe na ziarno (w tym materiał siewny i mieszanki zbóż oraz nasiona roślin strączkowych)**
Uprawy siane i zbierane głównie ze względu na zawartość protein.
W tej pozycji ujmuje się wszystkie obszary upraw roślin strączkowych i upraw białkowych zbieranych w stanie suchym na ziarno, niezależnie od jego wykorzystania (w tym zboża wykorzystywane do produkcji energii odnawialnej).
- 2.01.02.01   **w tym groch, bób i łubin słodki**
Pisum sativum L., *Vicia faba* L., *Lupinus* spp., wysiewane samodzielnie, zbierane w stanie suchym na ziarno.
- 2.01.03   **Ziemniaki (w tym odmiany wczesne i uprawy ziemniaków na sadzeniaki)**
Solanum tuberosum L.
- 2.01.04   **Buraki cukrowe (z wyjątkiem upraw nasiennych)**
Beta vulgaris L. przeznaczone dla cukrownictwa i produkcji alkoholu (w tym do produkcji energii).
- 2.01.05   **Pastewne rośliny okopowe i kapustne (z wyjątkiem upraw nasiennych)**
Buraki pastewne (*Beta vulgaris* L.) oraz rośliny z rodziny kapustnych zbierane głównie na paszę, niezależnie od tego, czy zbierany jest korzeń czy łodyga, a także inne rośliny uprawiane głównie ze względu na korzeń na paszę, niewymienione w żadnej innej pozycji.
- 2.01.06   **Rośliny przemysłowe**
Rośliny, które normalnie nie są sprzedawane bezpośrednio do celów konsumpcyjnych, ponieważ przed ostatecznym użyciem wymagają obróbki przemysłowej.
W tej pozycji ujmuje się wszystkie uprawy roślin przemysłowych, niezależnie od ich wykorzystania (w tym zboża wykorzystywane do produkcji energii odnawialnej).

- 2.01.06.01 **Tytoń**
Nicotiana tabacum L.
- 2.01.06.02 **Chmiel**
Humulus lupulus L.
- 2.01.06.03 **Bawełna**
Gossypium spp., uprawiana na włókno jak i na nasiona oleiste.
- 2.01.06.04 **Rzepak i rzepik**
Brassica napus L. (partim) i *Brassica rapa* L. var. *sylvestris* (Lam.) Briggs, uprawiane do produkcji oleju, zbierane jako suche ziarno.
- 2.01.06.05 **Słonecznik**
Helianthus annuus L., zbierany jako suche ziarno.
- 2.01.06.06 **Soja**
Glycine max L. Merrill, zbierana jako suche ziarno.
- 2.01.06.07 **Siemię lniane (len oleisty)**
Linum usitatissimum L., różne gatunki uprawiane głównie do produkcji oleju, zbierane jako suche ziarno.
- 2.01.06.08 **Inne rośliny oleiste**
Inne rośliny gdzie indziej niewymienione, uprawiane głównie ze względu na zawartość oleju, zbierane jako suche ziarno.
- 2.01.06.09 **Len włóknisty**
Linum usitatissimum L., różne gatunki uprawiane głównie do produkcji włókna.
- 2.01.06.10 **Konopie**
Cannabis sativa L.
- 2.01.06.11 **Inne rośliny włókniste**
Inne rośliny gdzie indziej niewymienione, uprawiane głównie ze względu na zawartość włókien.
- 2.01.06.12 **Rośliny aromatyczne oraz o zastosowaniu medycznym i kulinarnym**
Rośliny lub części roślin używane w celach farmaceutycznych, do produkcji perfum lub spożycia przez ludzi.
Rośliny o zastosowaniu kulinarnym różnią się od warzyw tym, że są używane w małych ilościach i raczej dodają smaku potrawie, a nie stanowią jej podstawy.
- 2.01.06.99 **Inne rośliny przemysłowe, gdzie indziej niewymienione**
Inne rośliny przemysłowe, gdzie indziej niewymienione.
Ujęte są obszary upraw wykorzystywanych wyłącznie do produkcji energii odnawialnej.
- 2.01.07 **Świeże warzywa, melony i truskawki, w tym:**
- 2.01.07.01 **Uprawy gruntowe lub pod niskimi (nieodostępnymi) osłonami**
Świeże warzywa, melony i truskawki, gruntowe lub pod niskimi (nieodostępnymi) osłonami.
- 2.01.07.01.01 **Na otwartym polu**
Świeże warzywa, melony i truskawki uprawiane na gruntach ornych w płodozmianie z innymi uprawami rolnymi.
- 2.01.07.01.02 **Ogrodnictwo towarowe**
Świeże warzywa, melony i truskawki uprawiane na gruntach ornych w płodozmianie z innymi uprawami ogrodnictwami.

- 2.01.07.02   **Uprawa pod szkłem lub innymi (dostępnymi) osłonami**
Uprawy, które przez cały okres wzrostu lub przez dominującą część tego okresu znajdują się w szklarni lub pod stałym albo ruchomym przykryciem wysokim (szklanym czy też ze sztywnego lub elastycznego tworzywa sztucznego).
- 2.01.08   **Kwiaty i rośliny ozdobne (z wyłączeniem szkółek roślinnych)**
- 2.01.08.01   **Uprawy gruntowe lub pod niskimi (niedostępnymi) osłonami**
Kwiaty i rośliny ozdobne (z wyłączeniem szkółek), uprawy gruntowe lub pod niskimi (niedostępnymi) osłonami.
- 2.01.08.02   **Uprawa pod szkłem lub innymi (dostępnymi) osłonami**
Kwiaty i rośliny ozdobne (z wyłączeniem szkółek), które przez cały okres wzrostu lub przez dominującą część tego okresu znajdują się w szklarni lub pod stałym albo ruchomym przykryciem wysokim (szklanym czy też ze sztywnego lub elastycznego tworzywa sztucznego).
- 2.01.09   **Uprawy pastewne na zielonkę**
Wszystkie „zielone” rośliny uprawne przeznaczone głównie na pasze dla zwierząt, uprawiane w płodozmianie z innymi uprawami na tej samej działce przez mniej niż pięć lat (rośliny pastewne jednoroczne i wieloletnie).
Pozycja obejmuje uprawy na zielonkę wykorzystywane do produkcji energii odnawialnej.
Pozycja obejmuje uprawy niewykorzystywane w gospodarstwach, ale sprzedawane zarówno do bezpośredniego użytku w innych gospodarstwach rolnych, jak i na potrzeby przemysłu.
- 2.01.09.01   **Trawy polowe**
Rośliny trawiaste przeznaczone na wypas, na siano lub kiszonki, stosowane jako element normalnego płodozmianu upraw, pozostające na polu przez przynajmniej jeden rok uprawy, a mniej niż pięć lat, wysiewane z trawą lub mieszankami traw. Przed ponownym zasiewem pola są orane lub obrabiane innymi metodami, albo też rośliny niszczy się w inny sposób, np. przy użyciu środków chwastobójczych.
Pozycja obejmuje mieszanki roślin, głównie trawiastych i innych upraw paszowych (zwykle strączkowych), przeznaczone na wypas, zbierane na zielonkę lub jako suche siano.
- 2.01.09.02   **Pozostałe uprawy na zielonkę**
Pozostałe roczne lub wieloletnie (trwające krócej niż 5 lat) uprawy paszowe.
- 2.01.09.02.01   **Kukurydza na zielonkę**
Wszystkie formy kukurydzy (*Zea mays* L.) uprawianej głównie na kiszonkę, której nie zbiera się na ziarno (całe kolby, części całej rośliny lub cała roślina).
Pozycja obejmuje kukurydzę zieloną spożywaną bezpośrednio przez zwierzęta (bez silosowania) oraz całe kolby (ziarno, szypułka główna/oś kwiatostanu, łuska) zbierane na pasze lub kiszonki, jak również do produkcji energii odnawialnej.
- 2.01.09.02.02   **Strączkowe na zielonkę**
Strączkowe uprawiane i zbierane na zielonkę, jako całe rośliny, głównie z przeznaczeniem na paszę.
Włącza się tu mieszanki upraw paszowych złożone przede wszystkim ze strączkowych (normalnie > 80 %) i trawiastych, przeznaczone na zielonkę lub na suszone siano.
- 2.01.09.02.99   **Pozostałe uprawy na zielonkę, gdzie indziej niewymienione**
Niewspomniane gdzie indziej inne rośliny uprawne zbierane na zielonkę, przeznaczone na paszę dla zwierząt.
- 2.01.10   **Nasiona i sadzonki na gruntach ornych**
Grunty, na których produkuje się nasiona i sadzonki na sprzedaż, z wyjątkiem zbóż, ryżu, strączkowych, ziemniaków oraz nasion oleistych.

- 2.01.11 **Pozostałe uprawy na gruntach ornych**
Rośliny uprawne nieujęte gdzie indziej.
- 2.01.12 **Grunty ugorowane**
Wszystkie grunty orne włączone w system płodozmianowy, uprawiane lub też nie, ale nieprzeznaczone do produkcji plonów w ciągu roku uprawy.
Podstawową cechą charakterystyczną gruntów ugorowanych jest pozostawienie ich na odpoczynek, zwykle na okres pełnego roku uprawy.
Gruntem ugorowanym może być:
1) grunt niepokryty roślinnością, bez jakichkolwiek upraw;
2) grunt pokryty roślinnością, która wyrosła w sposób naturalny i którą można wykorzystać jako paszę lub zaorać;
3) grunt obsiany wyłącznie do produkcji zielonek (grunt ugorowany zielony).
Uwzględnione są wszystkie obszary gruntów ornych utrzymywane według zasad dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska zgodnie z art. 5 rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003 ⁽¹⁾ lub, jeśli ma zastosowanie, najnowszym prawodawstwem, niezależnie od tego, czy są częścią systemu płodozmianowego, czy też nie.
- 2.01.12.01 **Grunty ugorowane bez dopłat**
Grunt ugorowany, za który nie są wypłacane żadne dopłaty ani pomoc finansowa.
- 2.01.12.02 **Grunty ugorowane objęte dopłatami, nieużytkowane gospodarczo**
Grunt ugorowany, za który gospodarstwo jest uprawnione do otrzymywania pomocy finansowej.
- 2.02 **Ogrody przydomowe**
Obszary przeznaczone pod uprawę produktów rolnych, przeznaczonych do konsumpcji przez użytkownika i jego gospodarstwo domowe, zwykle oddzielone od reszty gruntów rolnych i uznawane za ogrody przydomowe.
Produkty pochodzące z tego obszaru gospodarstwo sprzedaje tylko okazjonalnie. Wszystkie obszary, z których produkty są stale sprzedawane na rynku, przynależą do innych pozycji, nawet jeśli część produktów jest konsumowana przez użytkownika i jego gospodarstwo domowe.
- 2.03 **Trwałe użytki zielone**
Grunt wykorzystywany w sposób ciągły (przez przynajmniej pięć lat) do uprawy bylin paszowych, zarówno uprawnych (sianych, jak również zasianych naturalnie, niewłączony do systemu płodozmianu w gospodarstwie.
Takie grunty można wykorzystywać jako tereny do wypasu lub kosić porastającą je roślinność na kiszonki lub siano lub wykorzystywać ją do produkcji energii odnawialnej.
- 2.03.01 **Pastwiska i łąki, z wyjątkiem nieuprawianych terenów do wypasu**
Trwałe pastwiska i łąki na glebach średniej lub dobrej jakości. Obszary te można normalnie wykorzystywać do intensywnego wypasu.
- 2.03.02 **Nieuprawiane tereny do wypasu**
Niskourodzajne trwałe użytki zielone, zwykle na glebach niskiej jakości, na przykład w terenie pagórkowatym i na dużych wysokościach, na ogół nienawożone, nieuprawiane, bez dosiewów i drenażu.
Obszary te można normalnie wykorzystywać do intensywnego wypasu i normalnie nie są one koszone lub są koszone ekstensywnie; nie są one w stanie wykarmić większej populacji zwierząt.
- 2.03.03 **Trwałe użytki zielone wyłączone z produkcji i objęte dopłatami**
Trwałe użytki zielone wyłączone z produkcji, które zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1782/2003 lub, jeśli ma zastosowanie, z najnowszym prawodawstwem, są utrzymywane według zasad dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, kwalifikują się do objęcia ich dopłatami.

(¹) Dz.U. L. 270 z 21.10.2003, s. 1.

- 2.04   **Uprawy trwałe**
Uprawy nieuprawiane w systemie płodozmianu, inne niż trwałe użytki zielone, które zajmują glebę przez długi okres i przynoszą plony przez wiele lat.
- 2.04.01   **Sady i plantacje roślin jagodowych**
Obszary zawierające drzewa, krzaki i wieloletnie zarośla jagodowe inne niż truskawkowe przeznaczone do produkcji owoców. Sady mogą być typu ciągłego z minimalnymi odstępami między drzewami lub typu nieciągłego z dużymi odstępami.
- 2.04.01.01   **Gatunki owoców, w tym:**
- 2.04.01.01.01   **Owoce umiarkowanych stref klimatycznych**
Sady owocowe uprawiane tradycyjnie w umiarkowanych strefach klimatycznych w celu uzyskania owoców.
- 2.04.01.01.02   **Owoce podzwrotnikowych stref klimatycznych**
Sady owocowe uprawiane tradycyjnie w podzwrotnikowych strefach klimatycznych w celu uzyskania owoców.
- 2.04.01.02   **Gatunki jagodowe**
Plantacje roślin jagodowych uprawiane tradycyjnie zarówno w umiarkowanych, jak i podzwrotnikowych strefach klimatycznych w celu uzyskania owoców jagodowych.
- 2.04.01.03   **Orzechy**
Plantacje drzew orzechowych uprawiane tradycyjnie w umiarkowanych i subtropikalnych strefach klimatycznych.
- 2.04.02   **Plantacje owoców cytrusowych**
Plantacje *Citrus* spp.
- 2.04.03   **Plantacje oliwek**
Plantacje *Olea europea* L.
- 2.04.03.01   **Zwykle produkujące oliwki stołowe**
Plantacje gatunków uprawianych zwykle na oliwki stołowe.
- 2.04.03.02   **Zwykle produkujące oliwki do produkcji oliwy**
Plantacje gatunków zwykle uprawianych do produkcji oliwy.
- 2.04.04   **Winnice w tym zwykle produkujące:**
Plantacje *Vitis vinifera* L.
- 2.04.04.01   **Wino wysokiej jakości**
Gatunki winogron normalnie uprawiane z przeznaczeniem na produkcję wina o chronionej nazwie pochodzenia (ChNP), spełniające wymogi określone w (i) rozporządzeniu Rady (WE) nr 479/2008 ⁽¹⁾ lub, jeśli mają zastosowanie, w najnowszym prawodawstwie; i (ii) we właściwych przepisach krajowych.
Gatunki winogron normalnie uprawiane z przeznaczeniem na produkcję wina o chronionym oznaczeniu geograficznym (ChOG), spełniające wymogi określone w (i) rozporządzeniu Rady (WE) nr 479/2008 lub, jeśli mają zastosowanie, w najnowszym prawodawstwie; i (ii) we właściwych przepisach krajowych.
- 2.04.04.02   **Pozostałe wina**
Gatunki winogron uprawiane normalnie z przeznaczeniem na produkcję win innych niż wina ChNP i ChOG.
- 2.04.04.03   **Winogrona stołowe**
Gatunki winogron uprawiane normalnie z przeznaczeniem na produkcję winogron stołowych.
- 2.04.04.04   **Rodzynki**
Gatunki winogron uprawiane normalnie z przeznaczeniem na produkcję rodzynek.

(¹) Dz.U. L 148 z 6.6.2008, s. 1.

- 2.04.05   **Szkółki**
- Obszary młodych zdrewniałych (drzewnych) sadzonek uprawianych na otwartym powietrzu w celu przesadzenia w przyszłości:
- szkółki winorośli oraz szkółki sadzonek;
  - szkółki drzew owocowych i roślin jagodowych;
  - szkółki roślin ozdobnych;
  - komercyjne szkółki drzew leśnych (z wyjątkiem rosnących w lasach szkółek przeznaczonych na potrzeby własne gospodarstwa);
  - drzewa i krzewy do sadzenia w ogrodach, parkach, przy drogach i na chodnikach (np. rośliny na żywopłoty, róże i inne krzewy ozdobne, iglaki ozdobne), we wszystkich przypadkach włączając ich kłęcza, rozłogi i młode sadzonki.
- 2.04.06   **Pozostałe uprawy trwałe**
- Trwałe uprawy na wolnym powietrzu inne niż te, o których mowa w poprzedniej pozycji, w szczególności uprawy roślin do wyplatania i tkania, zbierane na ogół co roku.
- 2.04.06.01   **w tym plantacje choinek świątecznych ⁽¹⁾**
- Drzewka uprawiane w celach handlowych jako choinki świąteczne na użytkowanych użytkach rolnych.
- 2.04.07   **Uprawy trwałe pod szkłem**
- 2.05   **Pozostałe grunty**
- „Pozostałe grunty” obejmują nieużytkowane grunty orne (grunty orne, które nie są już uprawiane z przyczyn ekonomicznych, społecznych lub innych i które nie są wykorzystywane w systemie płodozmianowym), lasy i grunty leśne i pozostałe grunty zajęte przez budynki, podwórza gospodarstw, trakty, stawy, kamieniołomy, grunty nieurodzajne, skały itd.
- 2.05.01   **Nieużytkowane grunty orne**
- Obszary uprzednio używane jako użytki rolne, ale w roku odniesienia dla badania już nieuprawiane ze względów ekonomicznych, społecznych lub innych, a także nieużywane w systemie płodozmianu, tj. grunty, co do których nie przewiduje się ich wykorzystania rolnego.
- Grunty takie można przywrócić uprawie, wykorzystując zasoby normalnie istniejące w gospodarstwie rolnym.
- 2.05.02   **Lasy i grunty leśne**
- Obszary zarośnięte drzewami lub krzakami typu leśnego, w tym również plantacje topoli w lasach lub poza nimi oraz szkółki drzew leśnych rosnące w lesie na potrzeby własne gospodarstwa, a także udogodnienia leśne (drogi leśne, składy drewna itp.).
- 2.05.02.01   **w tym zagajniki o krótkiej rotacji**
- Lasy i grunty leśne zarządzane w celu uprawy sadzonek drzewnych, gdzie okres zmianowania wynosi najwyżej 20 lat.
- Okres zmianowania jest okresem między pierwszym siewem/sadzeniem drzew a zbiorem produktów ostatecznych, gdzie zbiory nie obejmują działań związanych ze zwyczajnym zarządzaniem, takim jak trzebieenie.
- 2.05.03   **Pozostałe grunty (grunty zajęte przez budynki, podwórza gospodarstw, trakty, stawy, kamieniołomy, grunty nieurodzajne, skały itd.).**
- Wszystkie części całkowitej powierzchni gospodarstwa rolnego, które nie są użytkowanymi użytkami rolnymi, ani nieużytkowanymi gruntami, ani też lasami i gruntami leśnymi.
- 2.06   **Uprawy grzybów, powierzchnia nawadniana, uprawy energetyczne i uprawy modyfikowane genetycznie**
- 2.06.01   **Uprawy grzybów**
- Grzyby uprawiane w budynkach specjalnie do tego celu zbudowanych lub przystosowanych, jak również w podziemnych pomieszczeniach, grotach i piwnicach.

(¹) Niewymagane w 2010 r.

- 2.06.02   **Powierzchnia nawadniana**
- 2.06.02.01   **Całkowita powierzchnia, która może być nawadniana**
Całkowita maksymalna powierzchnia użytków rolnych, która mogłaby być nawadniana w roku referencyjnym z wykorzystaniem dostępnych w gospodarstwie urządzeń i przy ilości normalnie dostępnej wody.
- 2.06.02.02   **Całkowita powierzchnia upraw nawadnianych co najmniej raz w ciągu poprzednich 12 miesięcy**
Powierzchnia upraw, które zostały faktycznie nawodnione przynajmniej raz w ciągu 12 miesięcy przed dniem dokonania przeglądu.
- 2.06.03   **Uprawy roślin energetycznych (do produkcji biopaliw lub innych rodzajów energii odnawialnej)**
Powierzchnia upraw roślin energetycznych korzystających z następujących systemów wsparcia na mocy rozporządzenia (WE) nr 1782/2003:
— specjalna pomoc dla upraw roślin energetycznych (art. 88),
— płatność związana z uprawnieniem z tytułu ugorowania w przypadku prowadzenia produkcji na gruntach ugorowanych (art. 55 lub 56).
Pozostałe obszary wykorzystywane do produkcji roślin energetycznych (w szczególności objęte płatnością związaną z „normalnym” uprawnieniem w ramach systemu płatności jednolitej lub uproszczonej jednolitej płatności obszarowej) nie są objęte.
- 2.06.03.01   **w tym na gruntach objętych programami zachęty do ugorowania**
Obszar produkcji roślin energetycznych objęty programami zachęty do ugorowania w przypadku prowadzenia produkcji na gruntach ugorowanych (art. 55 lub 56 rozporządzenia (WE) nr 1782/2003).
- 2.06.04   **Uprawy modyfikowane genetycznie**
„Uprawy modyfikowane genetycznie (GMO)” oznaczają każdy organizm, którego definicja znajduje się w art. 2 dyrektywy Rady 2001/18/WE ⁽¹⁾ lub, jeśli ma zastosowanie, w najnowszym prawodawstwie.

III. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE

Liczba zwierząt użytkowych, znajdujących się w bezpośrednim posiadaniu osób kierujących gospodarstwem lub na ich utrzymaniu w dniu badania.

Zwierzęta nie muszą być własnością użytkownika. Zwierzęta te mogą znajdować się w gospodarstwie (na użytkowanych użytkach rolnych lub w wykorzystywanych przez gospodarstwo budynkach) lub poza nim (na gminnych terenach do wypasu, w trakcie migracji itd.).

- 3.01   **Koniowate**
Zwierzęta domowe należące do rodziny *Equidae*, rodzaju *Equus* (konie, osły itd.).
- 3.02   **Bydło**
Zwierzęta domowe gatunków *Bos taurus* i *Bubalus bubalus*, w tym mieszańce takie jak Beefalo.
- 3.02.01   **Byczki i jałówki poniżej 1 roku**
- 3.02.02   **Byczki w wieku 1–2 lat**
- 3.02.03   **Jałówki w wieku 1–2 lat**
- 3.02.04   **Byczki, w wieku dwóch lat i powyżej**
- 3.02.05   **Jałówki, w wieku dwóch lat i powyżej**
Jałówki w wieku 2 lat i powyżej, które jeszcze się nie cielily.

(¹) Dz.U. L 106 z 17.4.2001, s. 1.

- 3.02.06   **Krowy mleczne**
Krowy, które się cielily (w tym te w wieku poniżej 2 lat), które z powodu swej rasy lub szczególnej jakości utrzymywane są wyłącznie lub głównie dla produkcji mleka do spożycia przez ludzi lub do przetwórstwa na produkty mleczarskie.
- 3.02.99   **Pozostałe krowy**
Krowy, które się cielily (w tym te w wieku poniżej 2 lat), które z powodu swej rasy lub szczególnej jakości utrzymywane są wyłącznie lub głównie dla produkcji cieląt i których mleko nie jest przeznaczone do spożycia przez ludzi ani do przetwórstwa na produkty mleczarskie.
- 3.03   **Owce i kozy**
- 3.03.1   **Owce (w każdym wieku)**
Zwierzęta domowe z gatunku *Ovis aries*.
- 3.03.01.01   **Maciorki do dalszego chowu**
Maciorki i jarki dopuszczone do tryka.
- 3.03.01.99   **Pozostałe owce**
Wszystkie owce, inne niż maciorki do dalszego chowu.
- 3.03.02   **Kozy (w każdym wieku)**
Zwierzęta domowe należące do podgatunku *Capra aegagrus hircus*.
- 3.03.02.01   **Samice do dalszego chowu**
Kozy, które już miały potomstwo i kozy pokryte.
- 3.03.02.99   **Pozostałe kozy**
Wszystkie kozy, inne niż samice do dalszego chowu.
- 3.04   **Trzoda chlewna**
Zwierzęta domowe z gatunku *Sus scrofa domesticus*.
- 3.04.01   **Prosiaki o wadze do 20 kilogramów**
Prosiaki o wadze na ogół do 20 kilogramów.
- 3.04.02   **Lochy do dalszego chowu o wadze 50 kilogramów i powyżej**
Samice świń o wadze 50 kg i powyżej przeznaczone do celów hodowlanych, niezależnie od tego, czy prosiły się, czy też nie.
- 3.04.99   **Pozostała trzoda chlewna**
Trzoda chlewna niewyszczególniona w innym miejscu.
- 3.05   **Drób**
- 3.05.01   **Brojlery**
Zwierzęta domowe gatunku *Gallus gallus* utrzymywane do produkcji mięsa.
- 3.05.02   **Kury nioski**
Zwierzęta domowe gatunku *Gallus gallus*, które osiągnęły zdolność do składania jaj i są utrzymywane dla produkcji jaj.
- 3.05.03   **Pozostały drób**
Drób niewymieniony w pozycjach brojlery lub kury nioski.
- 3.05.03.01   **Indyki ⁽¹⁾**
Zwierzęta domowe z gatunku *Meleagris*.
- 3.05.03.02   **Kaczki ⁽¹⁾**
Zwierzęta domowe z gatunku *Anas* i *Cairina moschata*.

(1) Niewymagane w 2010 r.

- 3.05.03.03   **Gęsi** ⁽¹⁾
Zwierzęta domowe z gatunku *Anser anser* dom.
- 3.05.03.04   **Strusie** ⁽¹⁾
Strusie (*Struthio camelus*).
- 3.05.03.99   **Inny drób, gdzie indziej niewymieniony** ⁽¹⁾
- 3.06   **Króliki, samice hodowlane**
Samice królików (gatunku *Oryctolagus*), które już miały potomstwo, do produkcji tuczonych królików.
- 3.07   **Pszczoły**
Liczba uli zajętych przez pszczoły (*Apis mellifera*) trzymane do produkcji miodu.
- 3.99   **Zwierzęta gospodarskie gdzie indziej niewymienione**
Wszelkie użytkowe zwierzęta gospodarskie gdzie indziej niewymienione w niniejszej sekcji.

IV. MASZyny I URZĄDZENIA

- 4.01   **IV. (i) MASZyny** ⁽¹⁾
Pojazdy silnikowe i maszyny wykorzystywane w gospodarstwie rolnym w okresie 12 miesięcy poprzedzających dzień badania.
- 4.01.01   **Maszyny należące wyłącznie do gospodarstwa**
Pojazdy silnikowe i maszyny stanowiące w dniu badania wyłączną własność gospodarstwa rolnego.
- 4.01.01.a   **Ciągniki czterokołowe, ciągniki gąsienicowe, nośniki narzędzi**
Wszystkie ciągniki posiadające przynajmniej dwie osie oraz inne pojazdy silnikowe wykorzystywane jako ciągniki rolnicze.
- 4.01.01.b   **Kultywatory, maszyny do pielienia, redlice rotacyjne, kosiarki z napędem silnikowym**
Pojazdy silnikowe jednoosiowe lub bezosiowe wykorzystywane w rolnictwie, ogrodnictwie i uprawie winorośli.
- 4.01.01.c   **Kombajny zbożowe**
Maszyny służące do zbiorów i mlócenia zboża, upraw proteinowych i nasion oleistych, nasion roślin strączkowych i traw itd., niezależnie od tego, czy są one samobieżne, ciągnięte przez ciągniki, czy zainstalowane na ciągnikach.
- 4.01.01.d   **Pozostałe w pełni zmechanizowane maszyny żniwne**
Maszyny inne niż kombajny zbożowe do ciągłych prac żniwnych buraków cukrowych, ziemniaków i roślin pastewnych, niezależnie od tego, czy są one samobieżne, ciągnięte przez ciągniki, czy zainstalowane na ciągnikach.
- 4.01.02   **Maszyny, z których korzysta kilka gospodarstw**
Pojazdy silnikowe i maszyny wykorzystywane w gospodarstwie rolnym w okresie 12 miesięcy poprzedzających dzień badania, będące własnością:
— innego gospodarstwa rolnego (np. na mocy ustaleń o wzajemnej pomocy lub wynajęte od konsorcjum wynajmu maszyn),
— stowarzyszeń spółdzielczych, lub
— dwóch lub więcej gospodarstw rolnych, lub
— zespołu mechanizacyjnego, lub
— agencji świadczenia usług rolniczych.

⁽¹⁾ Niewymagane w 2010 r.

- 4.01.02.a   **Ciągniki czterośladowe, ciągniki gąsienicowe, nośniki narzędzi**
- 4.01.02.b   **Kultywatory, maszyny do pielienia, redlice rotacyjne, kosiarki z napędem silnikowym**
- 4.01.02.c   **Kombajny zbożowe**
- 4.01.02.d   **Pozostałe w pełni zmechanizowane maszyny żniwne**
- 4.02   **IV. (ii) Urządzenia**
- 4.02.01   **Urządzenia stosowane do produkcji energii odnawialnej według rodzaju źródła energii**
- Urządzenia wykorzystywane przez gospodarstwo rolne do produkcji energii odnawialnej w okresie 12 miesięcy kończącym się w dniu odniesienia, w którym badanie jest przeprowadzane dla rynku (podłączone do sieci) lub dla własnej produkcji rolnej (niepodłączone do sieci).
- Urządzenia znajdujące się na gruntach należących do gospodarstwa nie są uwzględniane, jeżeli rolnik nie zajmuje się produkcją energii na zasadzie inwestycji, ani na zasadzie czynnego udziału (tj. otrzymuje jedynie zapłatę za dzierżawę gruntów).
- 4.02.01.01   **Wiatr**
- Urządzenia wykorzystywane przez gospodarstwo rolne do produkcji energii odnawialnej uzyskiwanej z wiatru.
- Energia wiatrowa jest energią kinetyczną wiatru wykorzystywaną do wytwarzania energii elektrycznej w turbinach wiatrowych.
- Pozycja obejmuje także bezpośrednią energię mechaniczną pochodzącą z wiatru.
- 4.02.01.02   **Biomasa**
- Urządzenia wykorzystywane przez gospodarstwo rolne do produkcji energii odnawialnej uzyskiwanej z biomasy.
- Biomasa jest organiczną stałą, płynną lub gazową, niekopalną substancją pochodzenia biologicznego wykorzystywaną do produkcji ciepła, energii elektrycznej lub paliw transportowych.
- 4.02.01.02.01   **w tym biometan**
- Urządzenia wykorzystywane przez gospodarstwo rolne do produkcji biogazu z biomasy.
- Biogaz jest gazem składającym się w przeważającej części z metanu i dwutlenku węgla, powstającym w wyniku beztlenowej fermentacji biomasy.
- 4.02.01.03   **Energia słoneczna**
- Urządzenia wykorzystywane przez gospodarstwo rolne do produkcji energii odnawialnej uzyskiwanej z promieniowania słonecznego.
- Promieniowanie słoneczne jest promieniowaniem wykorzystywanym do ogrzewania wody i generowania energii elektrycznej.
- 4.02.01.04   **Energia wodna**
- Urządzenia wykorzystywane przez gospodarstwo rolne do produkcji energii odnawialnej uzyskiwanej z energii wodnej.
- Energia wodna jest potencjalną i kinetyczną energią spadku wód przekształcaną w energię elektryczną przez hydroelektrownie.
- Pozycja uwzględnia także bezpośrednią energię mechaniczną pochodzącą z wody.
- 4.02.01.99   **Inne rodzaje odnawialnych źródeł energii**
- Wszelkie urządzenia wykorzystywane przez gospodarstwo rolne do produkcji energii odnawialnej niewymienione gdzie indziej w niniejszej sekcji.

V. SIŁA ROBOCZA

5.01 V. (i) Praca w gospodarstwie rolnym

Siła robocza w gospodarstwie

Siła robocza w gospodarstwie obejmuje wszystkie osoby, które ukończyły obowiązek szkolny (osiągnęły wiek opuszczenia szkoły), wykonujące w podlegającym badaniu gospodarstwie pracą podczas 12 miesięcy do dnia badania.

Chociaż krajowe ustawodawstwo określa minimalny wiek obowiązkowej edukacji w pełnym wymiarze czasu do określonego wieku oraz obowiązkowej edukacji w wymiarze częściowym, należy przyjąć, że 15 lat jest normalnym wiekiem opuszczenia szkoły.

Wyłącznie użytkownicy niewykonyjący pracy w gospodarstwie są rejestrowani w badaniu, ale niezaliczani do „Ogólnej siły roboczej w gospodarstwie”.

Wszystkie osoby w wieku emerytalnym, które nadal pracują w gospodarstwie, są zaliczone do siły roboczej w gospodarstwie.

Osoby pracujące w gospodarstwie, ale zatrudnione przez osobę trzecią lub w ramach umów o pomocy wzajemnej (np. praca rolnych pracowników kontraktowych lub spółdzielni), nie są zaliczane do siły roboczej w gospodarstwie..

Praca w gospodarstwie rolnym

Przez pracę w gospodarstwie rolnym rozumie się każdy rodzaj pracy wykonywanej w gospodarstwie, która ma wpływ na (i) działania określone w załączniku I do rozporządzenia (WE) nr 1166/2008; albo (ii) utrzymanie środków produkcji; lub (iii) działania wynikające bezpośrednio z działań o charakterze produkcyjnym.

Czas spędzony na wykonywaniu pracy w gospodarstwie rolnym

Czas spędzony na wykonywaniu pracy w gospodarstwie rolnym to czas pracy faktycznie poświęcony w gospodarstwie na pracę na rzecz gospodarstwa z wyjątkiem pracy w gospodarstwach domowych użytkownika lub osoby kierującej gospodarstwem.

Roczna jednostka pracy (AWU)

Równoważne zatrudnienie w pełnym wymiarze godzin, tj. ogólna liczba przepracowanych godzin podzielona przez średnią roczną liczbę godzin pracy w pełnym wymiarze godzin w danym kraju.

Pełny wymiar godzin oznacza minimalną liczbę godzin wymaganą przez przepisy krajowe dotyczące umów o pracę. Jeśli te nie wskazują liczby godzin rocznie, wówczas za liczbę minimalną powinno zostać przyjęte 1 800 godzin (225 dni roboczych razy 8 godzin dziennie).

5.01.01 Użytkownik

Użytkownik jest osobą fizyczną, grupą osób fizycznych lub prawnych, na rzecz których lub w imieniu których gospodarstwo jest prowadzone i które są odpowiedzialne za gospodarstwo prawnie i ekonomicznie, tj. które podejmują ryzyko ekonomiczne związane z gospodarstwem.

Użytkownik może być bezpośrednim właścicielem gospodarstwa, może je wdzierzać, może być długoterminowym dzierżawcą dziedzicznym, użytkownikiem lub powiernikiem.

5.01.01.01 Płeć

5.01.01.02 Wiek

5.01.01.03 Praca w gospodarstwie rolnym (bez prac domowych)

5.01.02 **Osoba kierująca gospodarstwem**

Osoba kierująca gospodarstwem jest osobą fizyczną odpowiedzialną za normalne, codzienne, rutynowe procedury finansowe i produkcyjne występujące przy prowadzeniu danego gospodarstwa.

5.01.02.01 Płeć

5.01.02.02 Wiek

5.01.02.03 Praca w gospodarstwie rolnym (bez prac domowych)

- 5.01.02.04   **Poziom wykształcenia osoby kierującej gospodarstwem**
- 5.01.02.04.a   **Poziom wykształcenia rolniczego**
Tylko praktyczne doświadczenie rolnicze
Doświadczenie zdobyte w drodze praktycznej pracy w gospodarstwie rolnym.
Zasadnicze wykształcenie rolnicze
Wszelkie kursy szkoleniowe ukończone w ogólnej szkole rolniczej lub instytucji specjalizującej się w pewnych przedmiotach (włączając w to ogrodnictwo, uprawę winorośli, leśnictwo, hodowlę ryb, weterynarię, technologię rolniczą i przedmioty powiązane). Za wykształcenie zasadnicze uważa się ukończoną praktykę rolniczą.
Pełne wykształcenie rolnicze
Wszelkie kursy szkoleniowe z zakresu rolnictwa, ogrodnictwa, uprawy winorośli, leśnictwa, hodowli ryb, weterynarii, technologii rolniczej lub przedmiotów powiązanych trwające przez okres odpowiadający dwóm latom szkoleń w pełnym wymiarze godzin po zakończeniu obowiązkowej edukacji ukończone w uczelni rolniczej, na uniwersytecie lub w innej instytucji szkolnictwa wyższego.
- 5.01.02.04.b   **Kształcenie zawodowe podjęte przez osobę kierującą gospodarstwem w ciągu ostatnich 12 miesięcy ⁽¹⁾**
Kształcenie zawodowe jest to działanie szkoleniowe prowadzone przez osobę lub instytucję szkoleniową, którego podstawowym celem jest nabycie nowych umiejętności związanych z działalnością gospodarstwa lub działalnością bezpośrednio związaną z gospodarstwem lub rozwojem i ulepszaniem istniejących gospodarstw.
- 5.01.03   **Członkowie rodziny wyłącznego użytkownika pracujący w gospodarstwie rolnym**
Członkowie rodziny wyłącznego użytkownika, w tym małżonek, pracujący w gospodarstwie rolnym, ale niekoniecznie mieszkający w gospodarstwie.
Ogólnie biorąc, członkami rodziny użytkownika są: współmałżonek, krewni wstępnego lub zstępnego (również drogą małżeństwa i adopcji) oraz bracia i siostry użytkownika lub jego/jej małżonka/małżonek.
Dwie osoby żyjące ze sobą jak małżeństwo, ale nim niebędące, także są traktowane jak małżonkowie.
- 5.01.03.01   **Członkowie rodziny wyłącznego użytkownika pracujący w gospodarstwie rolnym: mężczyźni**
— Praca w gospodarstwie rolnym (bez prac domowych).
- 5.01.03.02   **Członkowie rodziny wyłącznego użytkownika pracujący w gospodarstwie rolnym: kobiety**
— Praca w gospodarstwie rolnym (bez prac domowych).
- 5.01.04   **Pracownicy najemni stali**
Wszystkie osoby inne niż użytkownik i członkowie jego rodziny, pracujące w gospodarstwie rolnym i otrzymujące za to wynagrodzenie (pobory, płace, zyski lub inne płatności, w tym również płatności w naturze).
Pracownicy najemni stali to osoby, które pracowały w podlegającym badaniu gospodarstwie każdego tygodnia w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie, niezależnie od długości tygodnia roboczego.
Włącza się również osoby pracujące na stałe przez część tego okresu, które nie były w stanie pracować przez cały okres z następujących powodów:
- 1) specjalne warunki produkcji w gospodarstwie (na przykład gospodarstwa specjalizujące się w gruntowej uprawie oliwek, winogron lub owoców i warzyw, lub w tuczu bydła wypasanego na trawie i wymagające siły roboczej przez ograniczoną liczbę miesięcy);
  - 2) nieobecność w związku ze świętami, służbą wojskową, chorobą, wypadkiem lub śmiercią;
  - 3) rozpoczęcie lub zakończenie zatrudnienia w gospodarstwie (dotyczy również robotników, którzy w okresie 12 miesięcy przed dniem badania zaprzestali pracy w jednym gospodarstwie, aby rozpocząć pracę w innym gospodarstwie);
  - 4) całkowite wstrzymanie prac w gospodarstwie w wyniku zdarzeń o charakterze losowym (powódź, pożar itp.).

(¹) Niewymagane w 2013 r.

- 5.01.04.01   **Pracownicy najemni stali: mężczyźni**
— Praca w gospodarstwie rolnym (bez prac domowych).
- 5.01.04.02   **Pracownicy najemni stali: kobiety**
— Praca w gospodarstwie rolnym (bez prac domowych).
- 5.01.05   **Pracownicy najemni dorywczy: mężczyźni i kobiety**
Osoby zatrudniane dorywczo to robotnicy, którzy w gospodarstwie rolnym nie pracowali w każdym z tygodni 12-miesięcznego okresu poprzedzającego dzień badania z przyczyn innych niż podane w punkcie „Pracownicy najemni stali”.
Liczba dniówek przepracowanych przez pracowników najemnych dorywczych to każdy dzień pracy długi na tyle, że robotnik otrzymuje zapłatę (płace, zyski lub inne płatności, w tym również płatności w naturze) za całą dniówkę, w ciągu której wykonał pracę normalnie wykonywaną przez robotnika rolnego zatrudnionego w pełnym wymiarze godzin. Dni urlopu i choroby nie liczą się jako dniówki.
Pełna dniówka to normalny dzień roboczy pracowników zatrudnionych na stałe w pełnym wymiarze godzin.
- 5.01.06   **Całkowita liczba dniówek w pełnym wymiarze czasu pracy przepracowanych w gospodarstwie rolnym w okresie 12 miesięcy poprzedzających dzień badania, nieuwzględniona w poprzednich kategoriach, wykonywana w gospodarstwie rolnym przez osoby niezatrudnione bezpośrednio przez gospodarstwo rolne (np. pracownicy wykonawców zewnętrznych)**
Wszystkie rodzaje pracy w gospodarstwie rolnym na rzecz gospodarstwa wykonywane przez osoby, które nie są zatrudnione bezpośrednio przez gospodarstwo, ale pracują na własny rachunek lub są zatrudnione przez strony trzecie, np. wykonawców zewnętrznych lub spółdzielnie.
Liczbę przepracowanych godzin należy przeliczyć na równoważną liczbę dni lub tygodni pracy w pełnym wymiarze czasu pracy.
- 5.02   **V. (ii) Inna działalność zarobkowa (prace pozarolnicze w gospodarstwie rolnym i praca poza gospodarstwem rolnym)**
Inna działalność zarobkowa to każde działanie różniące się od pracy określonej w sekcji V.(i), wykonywana za wynagrodzeniem (pobory, płace, zyski lub inne płatności, w tym również płatności w naturze, odpowiednio do świadczonych usług).
Obejmuje to pracę wykonywaną przez siłę roboczą jednego gospodarstwa na rzecz drugiego gospodarstwa.
Informacje są zbierane jedynie w gospodarstwach, których użytkownik jest osobą fizyczną (np. których użytkownik jest jednocześnie osobą kierującą gospodarstwem). Wyłączone są osoby prawne.
Wyłącza się tu niemożliwą do wydzielenia, pozarolniczą drugorzędą działalność dochodową w gospodarstwie.
Praca główna
Działalność, która zabiera więcej czasu niż praca na rzecz gospodarstwa.
Praca dodatkowa
Działalność, która zabiera mniej czasu niż praca na rzecz gospodarstwa.
- 5.02.01   **Inna działalność zarobkowa, wykonywana przez użytkownika będącego również osobą kierującą gospodarstwem:**
- 5.02.01.01   jako pracę główną
- 5.02.01.02   jako pracę dodatkową
W przypadku wykonywania innej działalności zarobkowej
- 5.02.01.03   Działalność bezpośrednio związana z gospodarstwem
- 5.02.01.04   Działalność pośrednio związana z gospodarstwem
- 5.02.02   **Inna działalność zarobkowa współmałżonka wyłącznego użytkownika:**
- 5.02.02.01   jako pracę główną

- 5.02.02.02 jako pracę dodatkową
W przypadku wykonywania innej działalności zarobkowej
- 5.02.02.03 Działalność bezpośrednio związana z gospodarstwem
- 5.02.02.04 Działalność pośrednio związana z gospodarstwem
- 5.02.03 **Inna działalność zarobkowa pozostałych członków rodziny wyłącznego użytkownika:**
- 5.02.03.01 jako pracę główną
- 5.02.03.02 jako pracę dodatkową
W przypadku wykonywania innej działalności zarobkowej
- 5.02.03.03 Działalność bezpośrednio związana z gospodarstwem
- 5.02.03.04 Działalność pośrednio związana z gospodarstwem
- 5.02.04 **Pracownicy najemni stali wykonujący inną działalność zarobkową bezpośrednio związaną z gospodarstwem**
- 5.02.04.01 jako pracę główną
- 5.02.04.02 jako pracę dodatkową

VI. ZAROBKOWA DZIAŁALNOŚĆ INNA NIŻ ROLNICZA GOSPODARSTWA (BEZPOŚREDNIO ZWIĄZANA Z GOSPODARSTWEM)

6.01 VI. (i) Wykaz rodzajów zarobkowej działalności innej niż rolnicza

Zarobkowa działalność gospodarstwa to wszelka działalność inna niż praca rolnicza, bezpośrednio związana z gospodarstwem i mająca wpływ ekonomiczny na to gospodarstwo.

„Działalność bezpośrednio związana z gospodarstwem” oznacza działalność, w ramach której wykorzystywane są zasoby gospodarstwa (obszar, budynki, maszyny itp.) lub jego produkty. Jeśli wykorzystywana jest tylko siła robocza gospodarstwa (rodzina i pracownicy najemni), bez angażowania innych zasobów gospodarstwa, robotników uważa się za pracujących dla dwóch różnych firm. Tego rodzaju działalność zarobkowa nie jest uważana za bezpośrednio związaną z gospodarstwem.

Obejmuje ona prace rolnicze i inne niż rolnicze na rzecz innych gospodarstw.

W tym kontekście działalność zarobkowa oznacza aktywną pracę; w związku z tym nie są uwzględniane inwestycje o czysto finansowym charakterze. Do pozycji tej wyłączona jest również dzierżawa ziemi na potrzeby różnej działalności bez dalszego zaangażowania w tę działalność.

6.01.01 **Turystyka, wynajem pokoi i inna działalność związana z wypoczynkiem**

Wszelka działalność turystyczna, usługi noclegowe, pokazywanie gospodarstwa turystom lub innym grupom, sport, wypoczynek itp., przy których wykorzystywana jest powierzchnia, budynki lub inne zasoby gospodarstwa.

6.01.02 **Rękodzieło**

Produkty rękodzieła wytwarzane w gospodarstwie przez użytkownika albo członków jego rodziny, albo przez pracowników najemnych, pod warunkiem że wykonują oni także prace rolnicze, niezależnie od sposobu sprzedaży produktów.

6.01.03 **Przetwórstwo produktów rolnych**

Wszelkie przetwórstwo w gospodarstwie podstawowego produktu rolnego na przetworzony produkt wtórny, niezależnie od miejsca wyprodukowania surowca – w gospodarstwie lub poza nim. Obejmuje to m.in. przetwórstwo mięsa, produkcję serów itp.

Pozycja ta obejmuje wszelkie przetwórstwo produktów rolnych, chyba że przetwórstwo uznaje się za część działalności rolniczej. Wyłączone jest zatem przetwórstwo win i produkcja oliwy z oliwek, chyba że ilość skupionego wina lub oliwy z oliwek jest znaczna.

- 6.01.04 **Produkcja energii odnawialnej**
Komersyjna produkcja energii odnawialnej, m.in. biogazu, biopaliw lub energii elektrycznej z elektrowni napędzanych wiatrem, innym mechanizmem lub z surowców rolnych.
Nie włącza się tu energii odnawialnej, produkowanej na potrzeby własne gospodarstwa.
- 6.01.05 **Przetwórstwo drewna (np. piłowanie)**
Przetwórstwo drewna surowego w gospodarstwie z przeznaczeniem na cele rynkowe (piłowanie drewna itp.).
- 6.01.06 **Akwakultura**
Produkcja ryb, raków itp. w gospodarstwie. Wyłączone są działania obejmujące tylko połowy.
- 6.01.07 **Prace kontraktowe (z wykorzystaniem środków produkcji gospodarstwa)**
Prace kontraktowe z wykorzystaniem urządzeń należących do gospodarstwa, z rozróżnieniem na prace wykonywane w obrębie lub poza obrębem sektora rolnego, np. usuwanie śniegu, prace transportowe, utrzymanie krajobrazu, usługi rolnicze i środowiskowe itp.
- 6.01.07.01 **Rolnicze (na rzecz innych gospodarstw)**
- 6.01.07.02 **Nierolnicze**
- 6.01.08 **Leśnictwo**
Prace w leśnictwie z wykorzystaniem siły roboczej gospodarstwa oraz maszyn i urządzeń gospodarstwa używanych do celów rolniczych.
- 6.01.99 **Inne**
Pozostała działalność zarobkowa związana bezpośrednio z gospodarstwem, gdzie indziej niewymieniona.
- 6.02 **VI. (ii) Znaczenie działalności zarobkowej innej niż rolnicza związanej bezpośrednio z gospodarstwem**
- 6.02.01 **Procentowy udział w produkcji końcowej gospodarstwa rolnego**
Udział obrotów z działalności zarobkowej innej niż rolnicza, bezpośrednio związanej z gospodarstwem w obrotach gospodarstwa ogółem (w tym płatności bezpośrednie).
- Obroty z tytułu działalności zarobkowej innej niż rolnicza, związanej bezpośrednio z gospodarstwem
- WSKAŹNIK =
$$\frac{\text{Obroty z tytułu działalności zarobkowej innej niż rolnicza, związanej bezpośrednio z gospodarstwem}}{\text{Obroty gospodarstwa ogółem (działalność rolnicza i działalność zarobkowa inna niż rolnicza związana bezpośrednio z gospodarstwem) + płatności bezpośrednie}}$$

VII. WSPARCIE ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

- 7.01 **Korzystanie gospodarstwa z jednego z wymienionych poniżej środków wsparcia rozwoju obszarów wiejskich w ciągu ostatnich trzech lat**
Należy zebrać informacje na temat ewentualnego korzystania przez gospodarstwo z jednego z wymienionych poniżej środków wsparcia rozwoju obszarów wiejskich w ciągu ostatnich trzech lat zgodnie z pewnym zestawem norm i zasad określonych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1698/2005 ⁽¹⁾ lub, jeśli ma zastosowanie, z najnowszym prawodawstwem.
- 7.01.01 **Korzystanie z usług doradczych**
Artykuł 24 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005: Korzystanie z usług doradczych.
- 7.01.02 **Modernizacja gospodarstw rolnych**
Artykuł 26 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005: Modernizacja gospodarstw rolnych.
- 7.01.03 **Zwiększanie wartości dodanej produktów rolnych i leśnych**
Artykuł 28 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005: Zwiększanie wartości dodanej produktów rolnych i leśnych.

(¹) Dz.U. L 277 z 21.10.2005, s. 1.

- 7.01.04   **Spełnianie norm opartych na prawodawstwie wspólnotowym**
Artykuł 31 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005: Spełnianie norm opartych na prawodawstwie wspólnotowym.
- 7.01.05   **Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności**
Artykuł 32 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005: Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności.
- 7.01.06   **Dopłaty bezpośrednie do gruntów rolnych w ramach Natury 2000**
Artykuł 38 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005: Płatności dla obszarów Natura 2000.
- 7.01.07   **Płatności związane z ramową dyrektywą wodną**
Artykuł 38 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005: Płatności związane z dyrektywą 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾.
- 7.01.08   **Płatności rolno-środowiskowe**
Artykuł 39 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005: Płatności rolno-środowiskowe.
- 7.01.08.01   **w tym płatności z tytułu rolnictwa ekologicznego**
Artykuł 39 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005: Płatności rolno-środowiskowe i miejsce, w którym gospodarstwo prowadzi działalność rolniczą zgodnie z określonymi normami i zasadami wyszczególnionymi w rozporządzeniu Rady (WE) nr 834/2007.
- 7.01.09   **Płatności z tytułu dobrostanu zwierząt**
Artykuł 40 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005: Płatności z tytułu dobrostanu zwierząt.
- 7.01.10   **Różnicowanie w kierunku działalności pozarolniczej**
Artykuł 53 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005: Różnicowanie w kierunku działalności pozarolniczej.
- 7.01.11   **Zachęcanie do prowadzenia działalności związanej z turystyką**
Artykuł 55 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005: Zachęcanie do prowadzenia działalności związanej z turystyką.

⁽¹⁾ Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1.

ZAŁĄCZNIK III

Definicje cech dla wspólnotowego badania metod produkcji rolnej

I. METODY UPRAWY

- 1.01   **Uprawa tradycyjna (pług lemieszowy lub pług talerzowy)**
Grunty orne uprawiane metodą tradycyjną, która obejmuje odwracanie gleby, zwykle przy użyciu pługu lemieszowego lub talerzowego, jako pierwszej czynności w ramach uprawy, po której następuje orka przy użyciu brony talerzowej.
- 1.02   **Uprawa konserwująca (płytko orka)**
Grunty orne uprawiane metodą konserwującą (płytko orka) obejmującą czynności lub zestaw czynności, przy wykonywaniu których na powierzchni gleby pozostają rośliny (co najmniej 30 %) w celu zapobiegania erozji i zachowania wilgotności, zazwyczaj bez odwracania gleby.
- 1.03   **Uprawa bezorkowa (siew bezpośredni)**
Grunty orne, których nie uprawia się pomiędzy zbiorem plonów a siewem.

II. OCHRONA GLEBY

- 2.01   **Pokrywa gleby zimą**
Sposób pokrycia gruntów ornych roślinami lub pozostałościami, lub brak pokrywy zimą.
- 2.01.01   **Uprawy ozime**
Grunty orne, na których rośliny uprawne są wysiewane jesienią i rosną zimą (zwykle uprawy ozime, np. pszenica ozima), zwykle zbierane dla plonów lub używane do wypasania.
- 2.01.02   **Uprawa okrywowa lub poplony**
Grunty orne, na których wysiewane są rośliny w celu zmniejszenia utraty gleby, składników odżywczych i środków ochrony roślin zimą lub w innym okresie, kiedy grunty nie byłyby wykorzystane i narażone na straty. Znaczenie gospodarcze tych upraw jest małe, a głównym celem uprawy jest ochrona gleby i składników odżywczych.
Są to uprawy zwykle zaorywane wiosną przed zasianiem następnej uprawy i niezbierane, ani też nieużywane do wypasu.
- 2.01.03   **Pozostałości roślin**
Grunty orne pokryte zimą pozostałościami roślin i ścierniskiem z upraw poprzedniego sezonu. Poplony i uprawy okrywowe nie są uwzględniane.
- 2.01.04   **Gleba niepokryta roślinnością**
Grunty orne zaorywane lub w inny sposób uprawiane jesienią i nieobsiane ani niepokryte żadnymi pozostałościami roślin zimą, niepokryte roślinnością do czasu wykonania czynności rolniczo-technicznych przygotowujących do siewu lub związanych z siewem w następnym okresie wiosennym.
- 2.02   **Płodozmian**
- 2.02.01   **Część gruntów ornych wyłączonych z planowanego płodozmiannu**
Grunty orne, na których te same rośliny są uprawiane przez 3 kolejne lata lub więcej i które nie stanowią części planowanego płodozmiannu.
Płodozmian polega na corocznej zmianie upraw na określonym polu według zaplanowanego wzoru lub kolejności w następujących po sobie latach, tak aby te same gatunki roślin nie były uprawiane bez przerwy na tym samym polu. W przypadku prowadzenia tej samej uprawy w sposób ciągły stosuje się określenie monokultura.

III. CECHY KRAJOBRAZU

- 3.01 **Elementy linearne utrzymywane przez rolnika w ciągu ostatnich 3 lat**
Elementy linearne to stworzone przez człowieka rzędy drzew, krzaków lub krzewów, kamienne mury itp., które stanowią granicę pola.
- 3.01.a **Żywopłoty**
Rzędy krzaków lub krzewów tworzących żywopłot, czasami z rzędem drzew pośrodku.
- 3.01.b **Szpalery drzew**
Ciągły szpaler roślinności drzewiastej, zwykle tworzący granicę pól na gruntach rolnych lub wzdłuż dróg lub cieków wodnych.
- 3.01.c **Kamienne mury**
Stworzone przez człowieka konstrukcje z cegieł lub kamienia, np. mury z kamienia, bez zaprawy lub z zaprawą.
- 3.02 **Elementy linearne utworzone w ciągu ostatnich 3 lat**
- 3.02.a **Żywopłoty**
- 3.02.b **Szpalery drzew**
- 3.02.c **Kamienne mury**

IV. WYPAS ZWIERZĄT

- 4.01 **Wypas na terenie gospodarstwa**
- 4.01.01 **Obszar będący pastwiskiem w ciągu roku odniesienia**
Całość obszaru pastwisk należących do gospodarstwa rolnego, dzierżawionych lub w inny sposób przypisanych do gospodarstwa, na których były wypasane zwierzęta w ciągu roku odniesienia.
- 4.01.02 **Ilość czasu, jaką zwierzęta spędzają na otwartej przestrzeni na pastwisku**
Liczba miesięcy, w ciągu których zwierzęta były wypasane na pastwiskach należących do gospodarstwa rolnego, dzierżawionych lub w inny sposób przypisanych do gospodarstwa w ciągu roku odniesienia.
- 4.02 **Wypas na gruntach wspólnego wypasu**
Grunty wspólne to grunty nienależące bezpośrednio do gospodarstwa rolnego, na których obowiązują wspólne prawa. Mogą się składać z pastwisk, ogrodów lub innych gruntów.
Ogólnie rzecz biorąc, grunty wspólne to użytkowane użytki rolne należące do podmiotu publicznego (państwo, parafia itp.), w stosunku do których inna osoba może wykonywać prawa wspólne, i prawa te są zwykle wykonywane wspólnie z innymi.
- 4.02.01 **Całkowita liczba zwierząt wypasanych na gruntach wspólnego wypasu**
- 4.02.02 **Ilość czasu, jaką zwierzęta spędzają na gruntach wspólnego wypasu**
Liczba miesięcy, w ciągu których zwierzęta były wypasane na gruntach wspólnego wypasu w ciągu roku odniesienia.

V. POMIESZCZENIA INWENTARSKIE

- 5.01 **Bydło**
- 5.01.01 **Obora stanowiskowa (uwięziowa) – z obornikiem i gnojówką**
Pomieszczenia inwentarskie, w których zwierzęta są zamknięte na swoich stanowiskach i nie mogą się swobodnie poruszać i w których nawóz jest zwykle usuwany mechanicznie poza budynek w postaci obornika lub gnojówki.
- 5.01.02 **Obora stanowiskowa (uwięziowa) – z gnojowicą**
Pomieszczenia inwentarskie, w których zwierzęta są zamknięte na swoich stanowiskach i nie mogą się swobodnie poruszać i w których nawóz i uryna są odprowadzane do zbiornika pod podłogą, gdzie tworzą gnojowicę.

- 5.01.03 **Obora wolnostanowiskowa – z obornikiem i gnojówką**
Pomieszczenia inwentarskie, w których zwierzęta mogą się swobodnie poruszać i w których nawóz jest zwykle usuwany mechanicznie poza budynek w postaci obornika lub gnojówki.
- 5.01.04 **Obora wolnostanowiskowa – z gnojowicą**
Pomieszczenia inwentarskie, w których zwierzęta mogą się swobodnie poruszać i w których nawóz i uryna są odprowadzane do zbiornika pod podłogą, w którym tworzą gnojowicę, która może być wygarniana z betonowych korytarzy do zbiorników lub lagun, wraz z gnojowicą składowaną na zewnątrz.
- 5.01.99 **Pozostałe**
Wszystkie rodzaje pomieszczeń inwentarskich, które nie pasują do powyższych opisów.
- 5.02 **Trzoda chlewna**
- 5.02.01 **Na podłogach częściowo rusztowych**
Pomieszczenia inwentarskie, w których podłoga jest częściowo rusztowa, tzn. w części podłogi znajdują się płyty rusztowe, przez które nawóz i uryna są odprowadzane do zbiornika pod podłogą, gdzie tworzą gnojowicę.
- 5.02.02 **Na podłogach całkowicie rusztowych**
Pomieszczenia inwentarskie, w których podłoga jest całkowicie rusztowa, tzn. w podłodze znajdują się płyty rusztowe, przez które nawóz i uryna są odprowadzane do zbiornika pod podłogą, gdzie tworzą gnojowicę.
- 5.02.03 **Na podłożu ze ściółki (utrzymywanie zwierząt na głębokiej ściółce)**
Pomieszczenia inwentarskie, w których podłoga jest pokryta grubą warstwą ściółki (słoma, torf, trociny lub inny podobny materiał wiążący nawóz i urynę), która jest usuwana w pewnych odstępach czasu, nawet co kilku miesięcy.
- 5.02.99 **Pozostałe**
Wszystkie rodzaje pomieszczeń inwentarskich, które nie pasują do powyższych opisów.
- 5.03 **Kury nioski**
- 5.03.01 **Na podłożu ze ściółki (utrzymywanie zwierząt na głębokiej ściółce)**
Pomieszczenia, w których podłoga jest pokryta grubą warstwą ściółki (słoma, torf, trociny lub inny podobny materiał wiążący obornik i urynę), która jest usuwana w pewnych odstępach czasu, nawet co kilka miesięcy.
- 5.03.02 **Klatki bateryjne (wszystkie rodzaje)**
Pomieszczenia, w których kury nioski są trzymane w klatkach, po jednej lub kilka w każdej.
- 5.03.02.01 **Klatka bateryjna z przenośnikiem taśmowym odchodów**
Klatki bateryjne, z których nawóz jest usuwany mechanicznie za pomocą przenośnika taśmowego znajdującego się pod klatkami na zewnątrz budynku, gdzie tworzy obornik lub gnojówkę.
- 5.03.02.02 **Klatka bateryjna, z głębokim, otwartym i wentylowanym zbiornikiem odchodów**
Klatki bateryjne, w których nawóz opada do głębokiego zbiornika pod klatkami, gdzie tworzy gnojowicę.
- 5.03.02.03 **Klatka bateryjna z głębokim, zakrytym, napowietrzonym grawitacyjnie zbiornikiem odchodów**
Klatki bateryjne, w których nawóz opada na podłogę pod klatkami, gdzie tworzy obornik lub gnojówkę i jest regularnie usuwany mechanicznie.
- 5.03.99 **Pozostałe**
Wszystkie rodzaje pomieszczeń inwentarskich, które nie pasują do powyższych opisów.

VI. ZASTOSOWANIE NAWOZU

- 6.01 **Użytkowane użytki rolne, na których stosuje się nawóz stały/obornik**
- 6.01.01 **Ogółem**
Użytkowane użytki rolne w gospodarstwie ogółem, na których zastosowany został nawóz stały/obornik w roku odniesienia.
- 6.01.02 **Z jednoczesnym przyorywaniem**
Użytkowane użytki rolne w gospodarstwie ogółem, na których zastosowany nawóz został mechanicznie wprowadzony do gleby z wykorzystaniem technik umożliwiających jego jednoczesne przyorywanie.

- 6.02 **Użytkowane użytki rolne, na których stosuje się gnojowicę**
- 6.02.01 **Ogółem**
Łączna powierzchnia użytkowanych użytków rolnych w gospodarstwie, na których zastosowano gnojowicę w roku odniesienia.
- 6.02.02 **Z jednoczesnym przyorywaniem lub wstrzykiwaniem**
Łączna powierzchnia użytkowanych użytków rolnych, na których zastosowana gnojowica została mechanicznie wprowadzona do gleby z wykorzystaniem technik umożliwiających jej jednoczesne przyorywanie lub na których gnojowica została bezpośrednio wstrzyknięta podczas jej stosowania.
- 6.03 **Procentowy udział całkowitej ilości wytworzonego nawozu wywiezionego z gospodarstwa**
Ilość nawozu lub gnojowicy, która została sprzedana lub w inny sposób usunięta z gospodarstwa, obliczona jako procentowy udział w całkowitej ilości nawozu i gnojowicy wytworzonych w gospodarstwie w roku odniesienia.

VII. OBIEKTY DO SKŁADOWANIA I ZABEZPIECZENIA NAWOZU

- 7.01 **Obiekty do składowania:**
- 7.01.01 **obornika**
Obiekty do składowania obornika na nieprzepuszczalnej uniemożliwiającej wycieki powierzchni zadaszanej lub niezadaszonej.
Obornik: ekskrementy (ze ściółką lub bez) zwierząt domowych zawierające ewentualnie niewielką ilość uryny.
- 7.01.02 **gnojówki**
Wodoszczelny zbiornik, otwarty lub przykryty, lub też zbiornik wykopany (laguna) szczelnie wyłożony nieprzepuszczalnym materiałem do składowania gnojówki.
Gnojówka: uryna zwierząt domowych zawierająca ewentualnie niewielką ilość ekskrementów lub wody.
- 7.01.03 **gnojowicy**
Wodoszczelny zbiornik, otwarty lub zakryty, lub też zbiornik wykopany (laguna) i szczelnie wyłożony nieprzepuszczalnym materiałem do składowania gnojowicy.
Gnojowica to nawóz w stanie płynnym, tzn. mieszanina ekskrementów i uryny zwierząt domowych, mogąca również zawierać wodę lub małe ilości ściółki.
- 7.01.03.01 **Zbiornik na gnojowicę**
Zbiornik wykonany zwykle z nieprzepuszczalnego materiału i wykorzystywany do składowania gnojowicy.
- 7.01.03.02 **Laguna**
Wykopany w ziemi dół, zwykle wyłożony szczelnym materiałem, wykorzystywany do składowania gnojowicy.
- 7.02 **Czy obiekty do składowania są zakryte?**
Obiekty do składowania nawozu są zakryte (np. pokrywa betonowa, namiot, brezent itp.) w sposób chroniący je przed deszczem lub innymi opadami i ograniczający emisję amoniaku.
- Dla obornika**
- Dla gnojówki**
- Dla gnojowicy**

VIII. NAWADNIANIE

- 8.01 **Tereny nawadniane**
- 8.01.01 **Średnia powierzchnia nawadniana w ciągu ostatnich trzech lat**
Średnia powierzchnia użytkowanych użytków rolnych w gospodarstwie nawadniana w ciągu ostatnich trzech lat, w tym w roku odniesienia.

- 8.01.02   **Całkowity obszar uprawny nawadniany co najmniej raz w ciągu poprzednich 12 miesięcy**
Obszar uprawny nawadniany co najmniej raz w ciągu 12 miesięcy poprzedzających dzień odniesienia badania, podzielony na kategorie upraw.
- Uprawy zostały zdefiniowane w sekcji II. Grunty.*
- 8.01.02.01   Zboża na ziarno (w tym materiał siewny) (oprócz kukurydzy i ryżu)
- 8.01.02.02   Kukurydza (na ziarno i na zielonkę)
- 8.01.02.03   Ryż
- 8.01.02.04   Strączkowe jadalne na ziarno i uprawy białkowe na ziarno (w tym materiał siewny i mieszanki zbóż oraz nasiona roślin strączkowych)
- 8.01.02.05   Ziemniaki (w tym odmiany wczesne i uprawy ziemniaków na sadzeniaki)
- 8.01.02.06   Buraki cukrowe (z wyjątkiem upraw nasiennych)
- 8.01.02.07   Rzepak i rzepik
- 8.01.02.08   Słonecznik
- 8.01.02.09   Uprawy włókniste (len, konopie, inne uprawy włókniste)
- 8.01.02.10   Świeże warzywa, melony i truskawki gruntowe
- 8.01.02.11   Trawy polowe oraz pastwiska stałe
- 8.01.02.12   Inne uprawy na gruntach ornych
- 8.01.02.13   Sady i plantacje roślin jagodowych
- 8.01.02.14   Plantacje owoców cytrusowych
- 8.01.02.15   Plantacje oliwek
- 8.01.02.16   Winnice
- 8.02   **Stosowane metody nawadniania**
- 8.02.01   **Nawadnianie powierzchniowe (nawadnianie zalewowe, rowy melioracyjne)**
Rozprowadzanie wody po ziemi albo metodą zalewania całej powierzchni, albo prowadzenie jej małymi rowkami między rzędami upraw z wykorzystaniem siły grawitacji.
- 8.02.02   **Nawadnianie przy użyciu deszczowni**
Podlewanie roślin metodą rozprowadzania pod wysokim ciśnieniem wody tworzącej deszcz.
- 8.02.03   **Nawadnianie kropelkowe**
Podlewanie roślin przez nakrapianie, kropla po kropli, wody w okolicę dolnych części roślin lub przy użyciu mikrozaszaczki, lub przez tworzenie warunków zbliżonych do mgły.
- 8.03   **Źródło wody służącej do nawadniania, wykorzystywane przez gospodarstwo**
Źródło całej lub większości wody do nawadniania wykorzystywanej w gospodarstwie.
- 8.03.01   **Wody gruntowe na terenie gospodarstwa**
Źródła wody znajdujące się na terenie gospodarstwa lub w jego pobliżu, wykorzystujące wodę pompowaną ze studni wierconych albo wykopanych, z naturalnych źródeł swobodnie płynącej wody gruntowej lub źródeł podobnych.
- 8.03.02   **Wody powierzchniowe na terenie gospodarstwa (stawy lub tamy)**
Małe stawy naturalne lub stworzone przez zbudowanie tam, umieszczone całkowicie na terenie gospodarstwa lub wykorzystywane tylko przez jedno gospodarstwo.

- 8.03.03   **Wody powierzchniowe poza terenem gospodarstwa, z jezior, rzek i cieków wodnych**
Powierzchniowe wody słodkie (jeziora, rzeki, inne ciekі wodne) niestworzone sztucznie do celów irygacyjnych.
- 8.03.04   **Wody powierzchniowe poza terenem gospodarstwa z sieci wodociągowych**
Źródła wody poza terenem gospodarstwa, inne niż wymienione w punkcie „Wody powierzchniowe poza terenem gospodarstwa, z jezior, rzek i cieków wodnych”, dostępne dla co najmniej dwóch gospodarstw. Za dostęp do tych źródeł jest zwykle pobierana opłata.
- 8.03.99   **Pozostałe źródła**
Pozostałe źródła wody do nawadniania, gdzie indziej niewymienione. Mogą to być źródła silnie zasolone, np. Atlantyk lub Morze Śródziemne, gdzie woda podlega przed użyciem obróbce redukującej stężenie soli (odsalaniu), lub woda ze źródeł wody słonawej (o niskiej zawartości soli), np. z Bałtyku i z niektórych rzek, której można używać bezpośrednio bez uzdatniania. Może to być również woda po uzdatnieniu wód ściekowych dostarczana użytkownikowi jako odzyskana woda ściekowa.
- 8.04   **Ilość wody zużytej do nawadniania przez rok**
Ilość wody zużytej w gospodarstwie do nawadniania w ciągu 12 miesięcy przed datą odniesienia badania, bez względu na jej źródło.
-